

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. birželio 9 d. Nr. 21RE3-116 (AG3-82/27-2025)

Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės, Danutės Kulikauskienės, Ramintos Ramanauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės (pranešėja), sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei,

dalyvaujant atsakovės Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos atstovui V. S.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos „Asmuo X“ skundą atsakovei Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja „Asmuo X“ (toliau – ir pareiškėja) 2025 m. gegužės 6 d. pateikė Komisijai skundą „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininko V. S. atsisakymo pateikti 2024-12-18 Antikorupcijos komisijos posėdžio protokolą“ (toliau – ir skundas), kuriuo prašo Komisijos panaikinti Mažeikių rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) Antikorupcijos komisijos (toliau – atsakovė arba Antikorupcijos komisija) pirmininko V. S. 2025 m. balandžio 25 d. raštą Nr. EPA-134 „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti Antikorupcijos komisijos pirmininką V. S. pateikti (duomenys neskelbtini) Antikorupcijos komisijos posėdžio protokolą.

Skunde pareiškėja nurodo, kad ji 2025 m. kovo 25 d. Antikorupcijos komisijos pirmininkui V. S. pateikė prašymą (toliau – ir Prašymas) pateikti Antikorupcijos komisijos (duomenys neskelbtini) posėdžio, kuriame buvo nagrinėjami jos skundai, protokolą reg. Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Protokolas), tačiau atsakovė, remdamasi Nuostatų, patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 5 d. sprendimu Nr. T1-159, 2 punktu, skundžiamu Raštu atsisakė pareiškėjai pateikti Protokolą.

Pareiškėja nesutinka su Rašte išdėstytais argumentais ir pažymi, kad Prašymu ji nereikalavo susipažinti su svarstyto klausimo medžiaga, tik prašė pateikti konkretų Protokolą. Kartu skunde pareiškėja teigia, kad teisę į informaciją užtikrina Lietuvos Respublikos Konstitucija ir kiti teisės aktai, ir ši teisė gali būti ribojama tik įstatymu, o ne Antikorupcijos komisijos nuostatais. Akcentuoja, kad Antikorupcijos komisijos veikla yra susijusi su viešuoju interesu, todėl informacija apie jos veiklą (išskyrus įstatymų saugomą informaciją) turėtų būti prieinama visuomenei, tuo labiau, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintas skaidrumo principas reiškia, jog viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, o įstatymo viršenybės principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai

sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Taip pat skunde pareiškėja mini ir apie diskriminacijos apraiškas, nes Antikorupcijos komisijos pirmininkas teigia, jog posėdžių protokolai gali būti teikiami teismams, teisėsaugos įstaigoms, Seimo komitetams, asmenims, dėl kurių veiklos priimtas sprendimas, ir žiniasklaidai.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime, atsakydama į skundo argumentus, pirmiausiai pažymi, kad pareiškėja Antikorupcijos komisijai pateikė nemotyvuotą Prašymą pateikti Protokolą. Atitinkamai Antikorupcijos komisijos pirmininkas skundžiamu Raštu atsisakė tenkinti Prašymą, nes Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės 5 d. sprendimu Nr. T1-159 patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos nuostatų (toliau – Nuostatai) 2 punkte yra nustatyta, kad Antikorupcijos komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (toliau – VSI), Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu (toliau – VAĮ), Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. T1-32 patvirtintu Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentu (toliau – Reglamentas) ir kitais teisės aktais, kuriuose nėra numatyta, jog skundą / prašymą pateikęs asmuo turi teisę susipažinti su Antikorupcijos komisijos svarstyto klausimo (-ų) medžiaga. Taip pat atsiliepime akcentuojama, jog pareiškėjai Rašte buvo paaiškinta, kad Antikorupcijos komisija laikosi nuomonės, kad Antikorupcijos komisijos posėdžių protokolai ar jų išrašai gali būti teikiami teismams, kitoms teisėsaugos įstaigoms, parlamentinę kontrolę atliekantiems Lietuvos Respublikos Seimo komitetams ar komisijoms, taip pat leidžiama su jais susipažinti asmenims, dėl kurių veiklos atitikties teisės aktų nuostatomis Antikorupcijos komisija priėmė sprendimą, ir visuomenės informavimo priemonių atstovams jų oficialiu prašymu. Atsakovės nuomone, su medžiaga svarstytais klausimais bei posėdžių protokolais gali susipažinti ribotas asmenų ratas ir tik pateikęs motyvuotą prašymą. Atsakovės vertinimu, pareiškėja neatitiko subjekto, kuriam teiktina Antikorupcijos komisijos medžiaga, statuso, o, be to, ji savo Prašyme nenurodė, kuriam tikslui jai reikalingas Protokolas.

Be to, atsiliepime atkreipiamas dėmesys, kad (duomenys neskelbtini) Antikorupcijos komisijos posėdis buvo tiesiogiai transliuojamas, posėdžio garso ir vaizdo įrašai yra skelbiami Mažeikių rajono savivaldybės interneto svetainėje, todėl pareiškėja su šio posėdžio eiga bei posėdžio metu svarstytais klausimais turi galimybę susipažinti.

Atsakydama į atsiliepimą pareiškėja pateikė raštą-atsakymą (toliau - Atsakymas), kuriame pakartojo skundo argumentus, jog atsakovės atsisakymas pateikti Protokolą neatitinka teisės aktų reikalavimų ir nepagrįstai riboja pareiškėjos teises. Atsakyme nurodo, kad teikdama Prašymą siekė tinkamai ginti viešąjį interesą ir savo, kaip pilietės, teises, tai yra teisę žinoti, kokie sprendimai buvo priimti viešame Antikorupcijos komisijos posėdyje, kaip jie buvo fiksuoti, ar nebuvo pažeisti teisėtumo principai.

Skundas atmestinas.

Šioje byloje ginčas kilo dėl Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos pirmininko 2025 m. balandžio 25 d. rašto Nr. EPA-134 „Dėl informacijos pateikimo“ (minėta, toliau Raštas), kuriuo atsisakyta pareiškėjai pateikti Protokolą, teisėtumo.

Nustatyta, kad pareiškėja Antikorupcijos komisijos pirmininkui V. S. pateikė Prašymą, kuriuo prašė pateikti (duomenys neskelbtini) vykusio Antikorupcijos komisijos posėdžio Protokolą. Prašymą pareiškėja motyvavo tuo, kad minėtame Antikorupcijos komisijos posėdyje buvo nagrinėjami jos pateikti skundai.

Skundžiamu Raštu Antikorupcijos komisijos pirmininkas atsisakė pateikti pareiškėjai prašomą posėdžio Protokolą, motyvuodamas tuo, kad nei viename teisės akte, kuriais savo veikloje vadovaujasi Antikorupcijos komisija, nėra nustatyta, kad skundą / prašymą pateikęs asmuo turi teisę susipažinti su svarstyto klausimo medžiaga (Mažeikių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. gegužės

5 d. sprendimu Nr. T1-159 patvirtintų Mažeikių rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos nuostatų (toliau – ir Nuostatai) 2 punktas).

Taigi, byloje nustatyta, jog pareiškėja Prašymu siekė gauti Antikorupcijos komisijos (duomenys neskelbtini) vykusio posėdžio, kurio metu buvo nagrinėjami jos pateikti du skundai, Protokolą. Atsakydama į šį Prašymą, atsakovė atsisakė jį tenkinti, vadovaujantis Rašte išdėstytais motyvais, jog aktualus reglamentavimas nenumato atsakovės pareigos teikti asmenims Antikorupcijos komisijos posėdžių protokolus.

VSĮ 22 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog Savivaldybės taryba savo iniciatyva arba mero siūlymu, išskyrus privalomai sudaromas Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją, gali sudaryti nuolatines (tos kadencijos laikotarpiui) bei laikinasias (atskiriems klausimams nagrinėti) komisijas. Minėto straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog Savivaldybės tarybos komisijų sudarymo tvarka nustatoma reglamente. Komisijų nuostatus tvirtina savivaldybės taryba. Deleguojant savivaldybės tarybos narius į komisijas, sudaromas iš savivaldybės tarybos narių, laikomasi proporcinio savivaldybės tarybos daugumos ir mažumos atstovavimo principo. Pagal šio įstatymo 22 straipsnio 7 dalį „Savivaldybės tarybos komisijų posėdžių metu daromas garso ir vaizdo įrašas. Komisijų posėdžiai, išskyrus komisijų uždarus posėdžius, transliuojami tiesiogiai ir komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašai Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami viešai reglamento nustatyta tvarka savivaldybės interneto svetainėje. Antikorupcijos komisijai šios dalies nuostatos taikomos, jeigu ji nenusprendžia kitaip <...>“.

Mažeikių rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamentas (minėta, Reglamentas) nustato Mažeikių rajono savivaldybės tarybos (minėta, Savivaldybės taryba) veiklos formas ir tvarką, Tarybos kolegijos (toliau – kolegija), Tarybos komitetų (toliau – komitetas) darbo tvarką, Tarybos laikinųjų ir nuolatinių komisijų sudarymo tvarką, reglamentuoja Mažeikių rajono savivaldybės mero (toliau – meras) veiklą ir jo pavadavimo procedūrą, pagrindines bendravimo su gyventojais formas ir būdus, taip pat kitus klausimus, įstatymų priskiriamus Reglamento reguliavimo sričiai (1 punktas).

Reglamente nustatyta, jog Savivaldybės taryba savo įgaliojimų laikui sudaro Etikos komisiją ir Antikorupcijos komisiją. Pagal Reglamentą Savivaldybės tarybos sudaromų komisijų posėdžiai protokoluojami. Posėdžių protokolai, pasibaigus kalendoriniams metams, vienus metus, bet ne ilgiau kaip iki kadencijos pabaigos, saugomi komisijų, o vėliau perduodami į Savivaldybės archyvą (174 punktas). Laikinių komisijų protokolai turi būti perduoti į Savivaldybės archyvą ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pasibaigus komisijos įgaliojimų laikui (163 punktas). Savivaldybės tarybos komisijų posėdžiai transliuojami tiesiogiai ir daromas garso ir vaizdo įrašas. Komisijų posėdžių garso ir vaizdo įrašai saugomi informacinėse laikmenose ir skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje (175 punktas).

Nuostatuose įtvirtinta, jog Antikorupcijos komisijos posėdžiai protokoluojami. Protokolai Antikorupcijos komisijos atsakingojo sekretoriaus surašomi ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po Antikorupcijos komisijos posėdžio. Protokole nurodoma: posėdžio data, vieta, posėdžio dalyviai, posėdžio darbotvarkė, trumpa svarstymo eiga, sprendimai arba nutarimai organizaciniais bei kitais klausimais, Antikorupcijos komisijos narių atskiroji nuomonė (22 punktas). Posėdžio protokolus ir Antikorupcijos komisijos sprendimus pasirašo Antikorupcijos komisijos pirmininkas ir atsakingasis sekretorius. Protokolai ir kiti su Antikorupcijos komisijos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka (23 punktas). Antikorupcijos komisijos priimti sprendimai gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo sprendimo paskelbimo arba jo įteikimo suinteresuotai šaliai dienos (24 punktas). Informacija, susijusi su Antikorupcijos komisijos veikla (jos veiklą reglamentuojantys teisės aktai, jos veiklos ataskaitos, pranešimai ir pan.), skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje. Informaciją apie Antikorupcijos komisijos sprendimus žiniasklaidai teikia Antikorupcijos komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas asmuo (29 punktas).

Nurodytos teisinio reglamentavimo nuostatos reiškia, kad Antikorupcijos komisija savo įgaliojimus įgyvendina Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka kolegialiai minėtos komisijos posėdžiuose, kurie yra protokoluojami, pasirašomi ir skelbiami, vadovaujantis VSĮ, Reglamento ir Nuostatų reikalavimais. Sistemiskai taikant nurodytas nuostatas, darytina išvada, jog nei bendro pobūdžio reikalavimus nustatantis VSĮ, nei specialus reglamentavimas (Reglamentas ir Nuostatai)

nenumato imperatyvios (tiesiogiai nustatytos) Antikorupcijos komisijos pareigos viešai skelbti (ar pateikti asmenims) minėtos komisijos posėdžių protokolus.

Šiuo atveju pažymėtina, jog teismų praktikoje išaiškinta, kad pagal viešojoje teisėje įtvirtintą principą, viešojo administravimo subjektams viskas, kas tiesiai neleista įstatymo, yra uždrausta (žr., pvz., *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-146-1917/2012 ir kt.*). Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai (*šiais aspektais žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-727/2014; 2015 m. liepos 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015; 2012 m. sausio 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A858-257/2012*).

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes pagal ginčui aktualius teisinio reglamentavimo reikalavimus ir teismų praktikos išaiškinimus bei tai, kad atsisakymo motyvai buvo išdėstyti skundžiamame Rašte, Komisija sprendžia, jog atsakovės atsisakymas pateikti pareiškėjai Antikorupcijos komisijos posėdžio Protokolą atitinka teisės aktų reikalavimus.

Dėl pareiškėjos skunde nurodytų argumentų *taip pat* pažymėtina, jog pareiškėja, nesutikdama su Raštu, nepaaiškina, koku būdu bei apimtimi atsakovės atsisakymas pateikti Protokolą modifikuoja ar pažeidžia jos konkrečias teises bei teisėtus interesus ar riboja galimybes susipažinti su Antikorupcijos komisijos posėdžio metu nagrinėtais klausimais. Atsakyme pareiškėja nurodė, jog Prašymą teikė „siekdama tinkamai ginti viešąjį interesą ir savo, kaip pilietės, teises – tai yra teisę žinoti, kokie sprendimai buvo priimti viešame Antikorupcijos komisijos posėdyje, kaip jie buvo fiksuoti ir ar nebuvo pažeisti teisėtumo principai“. Atsakyme pareiškėja taip pat pasisako dėl Antikorupcijos komisijos pirmininko ir buvusios vicemerės veiksmų, tačiau nepaaiškina, kaip jos nurodytos aplinkybės yra susijusios su Antikorupcijos komisijos (duomenys neskelbtini) posėdžiu ir atsakovės atsisakymu pateikti Protokolą. Dėl nurodytų aplinkybių iš Pareiškėjos skundo ir Atsakymo argumentų visumos ir reikalavimų darytina išvada, kad Pareiškėja iš esmės siekia ne apginti savo konkrečias teises ar teisėtus interesus, o Protokolo pateikimą sieja su viešojo intereso gynimu ir Antikorupcijos komisijos vykdomų veiksmų teisėtumo vertinimu (kontrole).

Dėl minėtų pareiškėjos siekių (ginti viešąjį interesą ir įvertinti Antikorupcijos komisijos veiksmų/sprendimų teisėtumą) pažymėtina, jog savivaldybės veiksmų ir/ar priimtų administracinių sprendimų teisėtumo kontrolę, tai, ar savivaldos institucijos (šiuo atveju Antikorupcijos komisija) laikosi Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės sprendimus, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka prižiūri Vyriausybės skiriami valstybės pareigūnai – Vyriausybės atstovai (VSI 70 straipsnio 1 dalis).

Šiuo atveju atkreiptinas dėmesys, jog iš viešai paskelbto Antikorupcijos komisijos (duomenys neskelbtini) posėdžio garso įrašo (internetinė nuoroda: (duomenys neskelbtini)) aišku, jog posėdžio metu buvo svarstomi du pareiškėjos pateikti (duomenys neskelbtini) prašymai (skundai) Nr. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) ir nuspręsta pradėti tyrimą dėl minėtuose prašymuose nurodytų klausimų. Dėl nurodytų aplinkybių pareiškėjos teisė susipažinti su Antikorupcijos komisijos posėdžio metu svarstytais ir jai aktualiais klausimais galėtų būti realizuota, išklausius minėtą garso įrašą, be to, atsakovės atstovo teigimu, pareiškėja dalyvavo minėtame posėdyje.

Įvertinusi skundžiamo Rašto turinį bei atsakovės atstovo posėdžio metu išsakytus argumentus pagal VAI reikalavimus, Komisija pažymi, kad atsakovė, skundžiamu Raštu atsisakydama pateikti Protokolą, nepakankamai aiškiai ir konkrečiai nurodė teisinius pagrindus ir aiškiai neįvardijo priežasčių, kodėl negali pateikti pareiškėjai Protokolo, tačiau, atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo skundžiamą Raštą pripažinti visiškai nemotyvuotu. Dėl nurodytų priežasčių nustatytas Rašto turinio trūkumas (neatitinka išsamumo reikalavimų) nėra esminis, sukliudęs pareiškėjai suprasti priežastis (motyvus), kodėl atsakovė negali pateikti Protokolo, todėl nelaikytinas pagrindu naikinti skundžiamą Raštą. Šiame kontekste Komisija sutinka su pareiškėjos skundo argumentais, jog ji prašė atsakovės pateikti ne visą Antikorupcijos komisijos posėdžio medžiagą, o tik Protokolą, tačiau įvertinusi tai, jog byloje nustatytos aplinkybės

patvirtina, jog šiuo atveju ginčas tarp pareiškėjos ir atsakovės kilo būtent dėl atsisakymo pateikti Protokolą, minėtos aplinkybės Komisija taip pat nelaiko esminiu trūkumu ir pagrindu naikinti skundžiamą Raštą.

Iš byloje nustatytų aplinkybių darytina išvada, kad atsakovės priimtas Raštas, kuriuo atsisakyta pateikti Protokolą, iš esmės atitinka ginčui aktualių teisės nuostatų reikalavimus, todėl naikinti Raštą dėl skunde ir Atsakyme nurodytais motyvų ir aplinkybių nėra teisinio pagrindo. Netenkinus šio pareiškėjos reikalavimo, nėra pagrindo tenkinti ir skundo išvestinį reikalavimą įpareigoti atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos atsakovei pateiktą Prašymą.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Komisija sprendžia, jog pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos „Asmuo X“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Raminta Ramanauskienė

Svetlana Sinkevičienė